

Vastaus edustajiston jäsenten 16.3.2017 jättämään kyselyyn

Edustajiston kokouksessa 16.3.2017 AYY:n sääntöjen 14 §:n mukaisesti jätetyn kyselyn mukaan

”Me allekirjoittaneet edustajiston jäsenet pyydämme AYY:n hallitukselta kattavaa selvitystä siitä, kuinka edustajistovaalit 2019 ja sitä seuraavat edustajistovaalit voitaisiin siirtää syksyltä keväälle ja onko siirrolle olemassa mitään todellisia esteitä sekä mitä hyötyjä siirtämisestä olisi suhteessa haittoihin.”

Vastauksena kyselyyn AYY:n hallitus toteaa seuraavaa:

Edustajistovaalien siirtämisestä keväälle on ollut puhetta viimeksi vuoden 2016 aikana eri ylioppilaskuntien kesken. Koska siirto vaatisi merkittävästi ylioppilaskuntien yhteistä lisäpohdintaa sekä mahdollisia sääntömuutoksia, ei asiaa ole aktiivisesti lähdetty edistämään yhdessäkään ylioppilaskunnassa.

Vaalien järjestämisessä keväällä on sekä hyviä että huonoja puolia. Kevätlukukaudella esimerkiksi ensimmäisen vuoden opiskelijat sekä kansainväliset opiskelijat lienevät päässeet jo paremmin mukaan opiskelijayhteisön toimintaan ja näin ollen ehkä kiinnostuneempia osallistumaan edelleen yhteisön kehittämiseen. SYL:n toimittama vaalikone on tarvittaessa mahdollista saada myös kevään vaalien yhteyteen. Mikäli AYY olisi ainoa, joka siirtäisi vaalinsa keväälle, SYL:n tekemä kansallinen tulosseuranta luonnollisesti poistuisi.

On todella vaikea sanoa, vaikuttaisiko vaalien siirtäminen keväälle äänestysaktiivisuuteen positiivisesti vai ei. On mahdollista, että edustajistovaalien järjestäminen suunnilleen samoihin aikoihin vuoden 2019 eduskuntavaalien kanssa voisi tuoda lisäpöhinää kampukselle sen myötä, että AYY:n jäseniä olisi todennäköisesti myös ehdolla eduskuntavaaleissa. On myös mahdollista, että vaalien samanaikaisuudesta ei tule merkittävää lisähyötyä ja että AYY:n edustajistovaalit saattavat jopa jäädä eduskuntavaalien näkyvyyden taakse, mikä olisi todella ei-toivottu lopputulos. Tässä mielessä olisikin parempi, että päätös edustajistovaalien ajankohdan siirtämisestä tulisi kaikkien ylioppilaskuntien halusta, jotta näkyvyyttä saataisi kokonaisuudessaan enemmän.

Vaalien käyminen keväällä saattaisi hieman rauhoittaa muuten kiireistä syksyä sekä mahdollistaisi ehkä AYY:n vapaaehtoishakujen aikaistamisen. Toisaalta hakuja on mahdollista aikaistaa joka toinen vuosi jo silloinkin, kun ei ole vaalivuosi, mutta näin ei pääsääntöisesti ole kuitenkaan viime vuosina tehty. Käytännössä vaalien siirtäminen keväälle ei siis ole edellytys sille, että vapaaehtoishakuja voitaisiin aikaistaa.

Syksyisin ylioppilaskunnassa aikaa vie toimintasuunnittelu- ja talousarviotyö sekä valmistautuminen SYL:n liittokokoukseen. Tähän suhteutettuna vaalien toimittaminen ei vie resursseja niinkään keskustuimistolta, vaikka muutamien työntekijöiden panosta vaaleihin vaaditaankin, vaan ehdokkaina toimivilta opiskelijoilta itseltään.

Ongelmalliseksi muodostuu edustajiston ja hallituksen kauden määrittäminen, mikäli vaalit siirretään keväälle. Tällä hetkellä sekä hallituksen että edustajiston kaudet vaihtuvat selkeästi kalenterivuositain. Kevätvaalien myötä kausien pitäisi kaikeksi alkaa ja päättyä lukukauden vaihteessa. Tämän vuoksi esimerkiksi edustajiston puheenjohtajavaali pitäisi käytännössä järjestää aivan loppukeväältä.

On kuitenkin huomattava, että mikäli edustajiston kausi alkaisi lukuvuoden alussa ja hallituksen kausi pysyisi kalenterivuositaisena, kuten nykyin, saattaisi tämä aiheuttaa tilanteen, jossa hallituksena toimii kokoonpano, jota istuva edustajisto ei ole valinnut. Tässä suhteessa on selvää, että eriävät toimintakaudet olisivat omiaan kyseenalaistamaan hallituksen nauttimaan luottamusta edustajiston voimasuhteiden vaihtuessa vaalien jälkeen. Mahdollinen henkilövalintojen korostuminen ja niistä riitelemisen muiden

päätöksentekoa vaativien asioiden sijaan saattaisi rampauttaa koko AYY:n toimintakykyä, joten tässä mielessä nykyisenkaltainen vaalisykli ja toimintakaudet ovat ehdottomasti toimivampi ratkaisu.

Kalenterivuoden kaudesta lukuvuosien mittaisiin kausiin siirtyminen ilman, että muissa ylioppilaskunnissa tehtäisiin samoin, vaikuttaisi oleellisesti AYY:n toimintakykyyn SYL:n liittokokouksessa; varsinkin, mikäli myös AYY:n hallituskaudet olisivat lukuvuoden, ei kalenterivuoden mittaisia. Lukuvuoden alussa toimintansa aloittavat hallituslaiset eivät ehtisi mitenkään luoda nykyisenkaltaisia verkostoja muiden ylioppilaskunta-aktiivien kanssa niin, että liittokokouksessa tarvittavaa yhteistyötä ja linjoja ehtisi rakentamaan ennen itse liittokokouksen ajankohtaa. Samaten vaikeutuisi AYY:n omien linjojen ja mahdollisten hallitustyrkkyjen läpimeno, mikäli ehdokas ei ehtisi saada itselleen tunnettuutta vuoden aikana.

Kokonaisuudessaan vaalien mahdollinen siirto toiseen ajankohtaan vaatisi siis huomattavasti lisää keskustelua koko ylioppilasliikkeen kesken, ei vain AYY:n Keskustoimiston sisällä.